

інструмент, що має потужний потенціал змінювати сприйняття дизайнерської ідеї, активізувати асоціативне мислення та уяву та покращити комунікацію. Це дослідження спонукатиме до нових дискусій, подальших наукових пошуків у сфері візуальних комунікацій з метою активізації та формування цілісного мультисенсорного сприйняття світу.

Література:

1. Crimmins P. What's in the chirping, translucent orb? It's you. 2021. March 1. URL: <https://whyu.org/articles/whats-in-the-chirping-translucent-tent-its-you/> (дата звернення: 20.05.2023).
2. Cytowic R. E. Synesthesia. The MIT Press; Reprint edition, 2018. 288 p.
3. Jones C. A., Mather D., Uchill R. Experience: Culture, Cognition, and the Common Sense. MIT Press, 2016. 352 p.
4. Leatherdale L. Synesthesia. The Fascinating World of Blended Senses. Synesthesia and Types of Synesthesia Explained. IMB Publishing, 2013. 82 p.
5. Merter S. Synesthetic Approach in the Design Process for Enhanced Creativity and Multisensory Experiences. *The Design Journal*. 2017. 20:sup1, S4519-S4528. DOI: <https://doi.org/10.1080/14606925.2017.1352948>
6. Sörries P. Aux synesthesia. 2018. February 6. [Video]. Vimeo. <https://vimeo.com/254496664> (дата звернення: 20.05.2023).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-317-3-93>

ANDRIY BOKOTEY'S INNOVATIVE AUTHOR'S METHOD OF CREATING LARGE-FORMAT GLASS ARTWORKS (ON THE EXAMPLE OF THE COMPOSITION "THE LAST SUPPER")

ІННОВАЦІЙНИЙ АВТОРСЬКИЙ МЕТОД АНДРІЯ БОКОТЕЯ У СТВОРЕННІ ВЕЛИКОФОРМАТНОЇ СКЛОПЛАСТИКИ (НА ПРИКЛАДІ КОМПОЗИЦІЇ «ТАЙНА ВЕЧЕРЯ»)

Smakova L. V. **Смакова Л. В.**

PhD Student *аспірантка*
Lviv National Academy of Arts *Львівська національна*
Lviv, Ukraine *академія мистецтв*
м. Львів, Україна

Творчість піонера міжнародного руху студійного скла Андрія Бокотея сповнена художніми експериментами та новаторством. Він є

яскравим представником львівської школи, активний учасник виставкових проєктів, резиденцій закордоном та в Україні, викладач, громадський діяч.

Відомий український художник-скляр мав намір створити власну творчу інтерпретацію біблійного сюжету «Тайна вечеря», а ідейним натхненником став однойменний знаковий художній твір Доменіка Заппія 1964 р. представлений у тому ж році на Всесвітній ярмарці у Нью-Йорку [1]. Скульптурна композиція вирізьблена з дерева складається із 13 чоловічих фігур натуральної величини розміщених за столом. Масштабна робота, яка сягає 17 футів (5,18м) в ширину, виконувалася митцем протягом чотирьох років [2]. Аналізуючи композицію скляної скульптури відзначаємо підпорядкованість фігур центральній постаті Ісуса Христа, та водночас їх розмежованість жестами, мімікою та взаємодією на групи по троє. Окрім того, Д. Заппія детально зобразив індивідуалізовані риси обличчя, волосся, драперії одєж. Важливо, що скульптурна композиція відображає загальносвітові тенденції зміни художніх прийомів для вирішення формотворчих та образотворчих завдань, доречність виходу за межі площинної різьби до об'ємного трактування фігур.

Водночас, творчості А. Бокотея притаманно звернення до питань духовного буття, авторське переосмислення сюжетів. Перша спроба художнього вирішення біблійної історії датується 1991 роком. Камерна композиція є хрестоматійною: складається із столу та тринадцяти фігур. Ісус Христос є композиційним центром, по кожну сторону розміщені шість фігур, які згуртовані по три. Водночас робота виконана із задимленого скла білого, чорного та світло коричневого кольорів. Фігури безликі, але цілісні, впорядковані ритмічними нахилами голів та слугують силуєтами-символами. За припущеннями відомого мистецтвознавця Олександра Федорука, дана робота знаменує неперевершену сторінку українського трансавангардизму і її значення можна оцінювати у декількох площинах: виходячи з мистецьких оцінок цього твору, компаративістичних тлумачень окремих явищ [3, с. 239-240]. У свою чергу, француз Дідьє Ранс у роботі «Варіації на тему одного твору Андрія Бокотея» звертається у поетично-метафоричній формі до питання «Скло Бокотея й християнські мотиви його творчості», декларуючи зв'язок тематики із особистим життям художника, його домашнім вихованням у глибоко віруючій родині [3, с. 241].

Однак, камерний формат композиції не задовільнив художніх амбіцій митця, який прагнув вийти за традиційні межі можливостей матеріалу. Наміри створення масштабних скляних композицій (до двох метрів) були озвучені автором ще під час інтерв'ю для видання «Дзеркало тижня» 2008 року з уточненням їх десятирічної давнини [4]. У 2015 році Андрій Бокотей пішов із посади ректора Львівської національної академії

містечтв, що дало йому можливість присвятити більше часу творчим задумам. У підсумку у 2018 році до 80-ліття митця у Національному музеї у Львові імені Андрея Шептицького був представлений концептуальний проєкт, під назвою «Виставка однієї композиції» [5, с.59]. За задумом автора, перед тим як побачити її глядач проходить через зали із інсталяціями та відеоартом наштовкуючи на філософські роздуми. Загадковою «єдиною роботою» у фінальній залі стала великоформатна багатофігурна композиція «Тайна вечера» шириною близько семи метрів. Масштабна робота є цілісною, складається із 13 фігур та столу з чашею та підпорядкована центральній постаті Христа, який є оптичним центром разом із граалем, що стоїть на столі перед ним. Важливо акцентувати на симетрії врівноваженні та відкритості композиції, яка створена за рахунок однакової кількості фігур з обох сторін по відношенню до геометричного центру – Христа. Водночас цей візуальний ефект підкріплено експозиційним освітленням. Помітною є чітка горизонтальна лінія столу, яка візуально урівноважує. У свою чергу, ритм драперій по діагоналі, пози та жести фігур додають динамічності, хоч варто наголосити на тому, що робота є статичною.

Багатофігурна композиція є безколірною та тривимірною, хоч листове скло і створює своєрідний ефект площинності. Проте, фактура рельєфна, що додає більшої експресивності та емоційної напруги. Варто додати, що авторська манера митця проявляється і у сукупності стилістичних та технологічних особливостей. Технічна інноваційності роботи полягає у методі кріплення скляних листів шурупами, які забезпечують стійкість композиції та з'єднують частини фігур. Це рішення допомогло митцю вийти за межі звичних масштабів медіуму скла та вкотре підтвердити новаторство у підходах до вирішення художніх завдань. Не зважаючи на вільний формотворчий підхід та використання дерев'яних реалістичних моделей для створення пластики, А. Бокотею вдалося передати глибоку контраверсійність події це зчитується у жестах фігур, позах та виразах облич. Окрім того, привертає увагу майстерно виконані драперії, які є квінтесенцією авторського пластичного формотворення образів. А. Бокотей віртуозно володіє виражальними засобами, має тонке відчуття композиції та трансавангардне мислення. Його філософські ідеї знаходять своє вираження у символах.

Отже, Андрій Бокотей є новатором у царині великоформатної склопластики, творчість якого органічно вписана у міжнародний контекст. Ілюзорна легкість, технологічні експерименти, масштаб, переконливість образів, використання світлопроникних якостей скла відзначають багатофігурну композицію «Тайна вечера» 2017-2018 рр. Унікальна творча робота А. Бокотея безумовно є однією з точок відліку

якісно іншого рівня професійної майстерності та інноваційних підходів у мистецтві художнього скла.

Література:

1. Kansas City, Missouri: World's Fair Last Supper. RoadsideAmerica.com. URL: <https://www.roadsideamerica.com/tip/43392> (дата звернення 06.05.2023)

2. DOMENIC JOHN ZAPPIA. Missouri Remembers. Artist from Missouri since 1951. URL: <https://missouriartists.org/person/morem36/> (дата звернення 06.05.2023).

3. Федорук О. Маестро художнього скла Андрій Бокотей: монографія. Київ: Либідь, 2008. 320 с.

4. Козирева Т. Скляних справ майстер. Андрій Бокотей: «Час збирати каміння ще не настав.» (18 квітня 2008). Закарпаття Онлайн. URL: <https://zakarpattia.net.ua/News/21102-sklianykh-sprav-maister.-andrii-bokotei-chas-zbyraty-kaminnia-shche-ne-nastav> (дата звернення 06.05.2023)

5. Чегусова З. Таємна вечера Андрія Бокотея. 7UA. 2018. № 5. с. 58–69 URL: https://nam.edu.ua/files/Academy/faculty/dpm/glass/7UA/5_Chegusova.pdf (дата звернення 06.05.2023)

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-317-3-94>

FEATURES OF THE MODERN LANDSCAPE

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО ПЕЙЗАЖУ

Storozhyk A. S. **Сторожик А. С.**

*4th year Student at the Faculty
of Culture and Arts
Lesya Ukrainka Volyn
National University
Lutsk, Ukraine*

*студентка ІV курсу факультету
культури та мистецтв
Волинський національний університет
імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

У зв'язку із новими віяннями в мистецтві пейзаж став набувати спрощеного характеру. Митці стали забувати про глибину, складність та моногранність пейзажних композицій. Звичайно, що в роботах сучасних митців можна знайти інновації, які надають пейзажному мистецтву нового спрямування. Тому актуальним на сьогодні у напрямку досліджуваного питання є окреслення і глумачення особливостей